

aktualności

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

BIULETYN INTERNETOWY

NR 6/2018 (145)

9 lipca

BIULETYN

Kujawsko-Pomorski
Ośrodek Doradztwa
Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo
tel. 52 386 72 00
www.kpodr.pl
sekretariat@kpodr.pl

SPIS TREŚCI

Przed żniwami	1
Na kolekcji odmian w Grubnie	2
Chwościk buraka co roku groźny	3
Notowania cenowe	3
Wyniki pomiarów meteorologicznych	4
Relacja z targów KPODR	5

KPODR zaprasza

MIODOWE LATO

12 sierpnia, Zarzeczewo

Konferencja i warsztaty

Jak skutecznie chronić rodziny pszczoły przed chorobami i zatruciem pestycydami

12 sierpnia, Zarzeczewo

Więcej informacji na www.kpodr.pl.

PRODUKCJA ROŚLINNA

ZBOŻA

Przed żniwami...

Na wielu polach trwają już żniwa – rozpoczęły się zbiory rzepaku i jęczmienia ozimego. Ostatnie opady deszczu na pewno pomogą nieco wypełnić ziarniaki, zwłaszcza u zbóż jarych. Jednak susza zdążyła spowodować straty w plonach, szczególnie na glebach słabszych i mozaikowych. Na wielu plantacjach kłosa po przekwitnięciu po prostu zasychały.

Jak zwykle, wystąpiły w tym roku klasyczne choroby zbóż – z tą różnicą, że susza znacznie ograniczyła ich rozwój. Na pszenicy i życie dominowała rdza, było też trochę rynchosporiozy. Na jęczmieniu ozimym był jak zawsze mączniak, ale również rdze i rynchosporioza. Na pszenicy oprócz małych ilości mączniaka dominowała rdza brunatna, brunatna plamistość liści i lokalnie rdza żółta, kłosom zagrażała też fuzarioza. Natomiast porażenie septoriozą ograniczyło się głównie do dolnych liści.

Warunki pogodowe ograniczają także aktywność szkodników. W zbożach widać niezbyt nasilone oznaki żerowania skrzypionek, mszycy też jest nieco mniej niż zwykle.

W tym roku w zboża ozimych wystarczyły tylko dwa zabiegi ochronne dla zapewnienia zdrowotności podstawy źdźbła oraz górnych liści i kłosa. W zbożach jarych (szczególnie

pszenicy) może być potrzebny późny zabieg fungicydowy na kłos, jeśli wystąpią większe opady. Przed podjęciem decyzji o oprysku trzeba ocenić stan zdrowotny roślin, aby sprawdzić, czy zabieg będzie opłacalny. Szczególnie należy przekonać się, czy występuje zagrożenie fuzariozą – ze względu na mykotoksyny.

Marek Radzimierski

Widoczne na plantacjach zbóż skutki suszy

Na kolekcji w Grubnie

Kujawsko-Pomorskie DNI POLA to impreza polowa, na którą składają się kolekcja odmian roślin uprawnych oraz wystawa rolnicza i która od ponad 20 lat odbywa się w Grubnie koło Chełmna, gromadząc kilkanaście tysięcy osób.

Obecny sezon różni się od poprzednich. Zima była łagodniejsza, a i jesienią dopisały opady deszczu, co wpłynęło na obecny stan upraw. Jednak warunki pogodowe nie okazały się łaskawe dla rzepaku ozimego. Na poletkach demonstracyjnych w Grubnie strat wymuszających przesiewy zbóż nie było wcale. Natomiast rzepak przezimował fatalnie i jego licząca 40 odmian kolekcja musiała być zlikwidowana. Tym razem z nieco innych powodów niż tylko mróz: to wynik mokrej i zimnej jesieni oraz okresowych zastoisk wodnych. Mimo obfitości wody i pokarmu rzepak nie chciał rosnąć, nie pobierał składników odżywczych i nie zdołał odpowiednio przygotować się do przezimowania. Część roślin wymokła już jesienią, pozostałe były słabe, niedożywione i wymarły zimą lub na przedwiośniu przy stosunkowo niewielkich mrozach.

Pomimo likwidacji ponad 40 poletek rzepaku ozimego, kolekcja odmian roślin uprawnych w Grubnie jest bogata – liczy ponad 270 obiektów. Jak każdego roku, najliczniej prezentowane są kukurydza i zboża, w tym: pszenica ozima 48 odmian, pszenica jara 19, jęczmień jary 22, żyto ozime 13, pszenżyto ozime 13, owies 12, kukurydza 65 oraz pszenżyto jare, orkisz, żyto jare. Zboża w tym roku zapowiadały się rewelacyjnie, jednak niezbyt sprzyjające warunki w kwietniu oraz majowa susza nieco zweryfikowały oczekiwania. Na oziminach widoczne jest podsychanie roślin od dołu, co wyraźnie wskazuje na niedobór wody. Nic dziwnego – przez cały maj spadło w Grubnie zaledwie 15,8 mm deszczu, a temperatury były wyso-

kie. Natomiast zboża jare są słabiej niż zwykle rozkrzewione. Poza tym zboża na kolekcji odmian wyglądają bardzo dobrze.

W tym roku na poletkach jest 15 odmian ziemniaka, a także 32 odmiany roślin strączkowych: grochu, łubinów, bobiku, wyki. Z wyjątkiem grochu, nie stosowano w bobowatych pielęgnacji chemicznej, a wyłącznie mechaniczną. To ukłon w kierunku pokazania uprawy pod kątem wymagań EFA – obszarów proekologicznych, obowiązkowych przy płatnościach za zazielenienie dla gospodarstw powyżej 15 ha gruntów ornych. Na poletkach widać wyraźne uszkodzenia niektórych odmian przez zwierzęta, głównie sarny i zające.

Interesująca jest także prezentacja soi wysianej w trzech terminach agrotechnicznych: bardzo wczesnym (18 kwietnia) oraz na początku i na końcu terminu optymalnego (30 kwietnia i 18 maja). Soja jest wrażliwa na przymrozki, jednak w tym roku wczesny siew jej nie zaszkodził.

Znacznie szerzej niż zwykle prezentowane są rośliny poplonowe i mieszanki traw – w sumie na 20 poletkach. Niestety, majowa susza nie pozwoliła w pełni zaprezentować tych roślin, stwierdzono też dużą presję ze strony chwastów. Jednak kolekcja ta będzie utrzymana w kolejnych latach.

Po wypadniętym rzepaku ozimym wysiano rzepak jary oraz gorczycę i kukurydzę jako przesiew. Kilka poletek pozostawiono do prezentacji uszkodzeń zimowych.

Jak każdego roku, technologię uprawy i ochrony roślin zapewnia Gospodarstwo Rolne Grubno, które pod kierunkiem KPODR stara się, by kolekcja odmian miała charakter jak najbardziej obiektywny i odzwierciedlała warunki pogodowe. Dlatego warto sprawdzić, jak wyglądają różne odmiany w jednakowych warunkach. To dobra lekcja.

*Marek Radzimiński
fot. M. Rząsa*

Chwościk co roku groźny

Chwościk buraka pojawia się zwykle w połowie lipca. Pierwsze objawy choroby występują na liściach najstarszych. Są to małe, brunatne plamki (2-4 mm średnicy), otoczone czerwoną lub brunatnoczerwoną obwódką. Z czasem czerwone zabarwienie może zanikać i obwódka brunatnieje.

Rozwojowi chwościka buraka sprzyja wysoka temperatura (w dzień 25–35°C, nocą powyżej 16°C) oraz wysoka wilgotność powietrza. Prognozy pogody zapowiadają kolejny wzrost temperatur, a to może przyczynić się do rozwoju chwościka – tym bardziej, że w sprzyjających warunkach już po 4 dniach od momentu infekcji na powierzchni liści pojawiają się charakterystyczne plamki.

Aby skutecznie przeciwdziałać wystąpieniu patogena, należy wykonywać systematyczne lustracje plantacji. Jeżeli pierwsze symptomy choroby widoczne są nie więcej niż na 5% roślin, można zastosować tańszy preparat kontaktowy, jeśli jednak choroba rozwinie się na większej powierzchni – należy użyć preparatu o działaniu wgłębnym lub systemicznym.

Każdy plantator buraków we własnym zakresie może ograniczyć zagrożenie ze strony chwościka, przestrzegając kilku podstawowych zasad agrotechnicznych:

- wszelkie resztki po zbiorze buraków starannie przyorać, gdyż liście pozostawione jesienią na powierzchni pola są źródłem infekcji w kolejnym roku;
- unikać uprawy buraków na parceli sąsiadującej z polem, na którym były one uprawiane w poprzednim roku;
- nie skracać płodozmianu, a do uprawy wybierać odmiany o podwyższonej odporności na porażenie chwościkiem.

Marek Radzimierski

EKONOMIKA

NOTOWANIA CENOWE

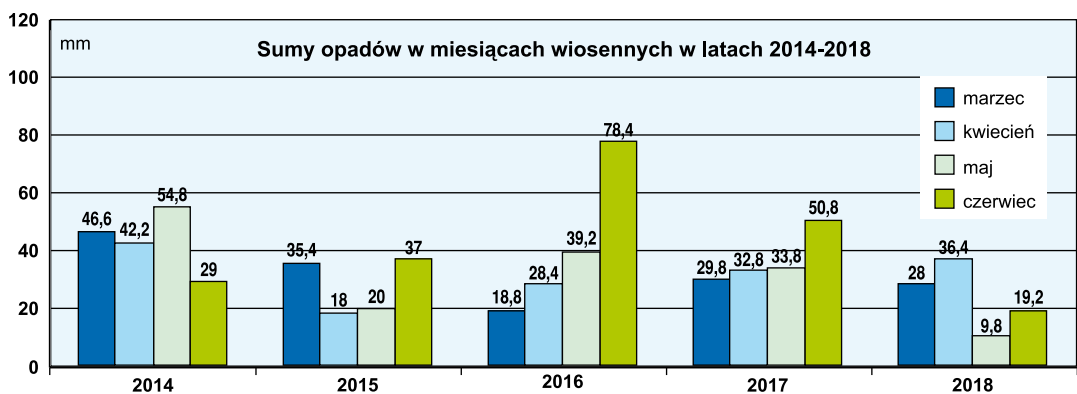
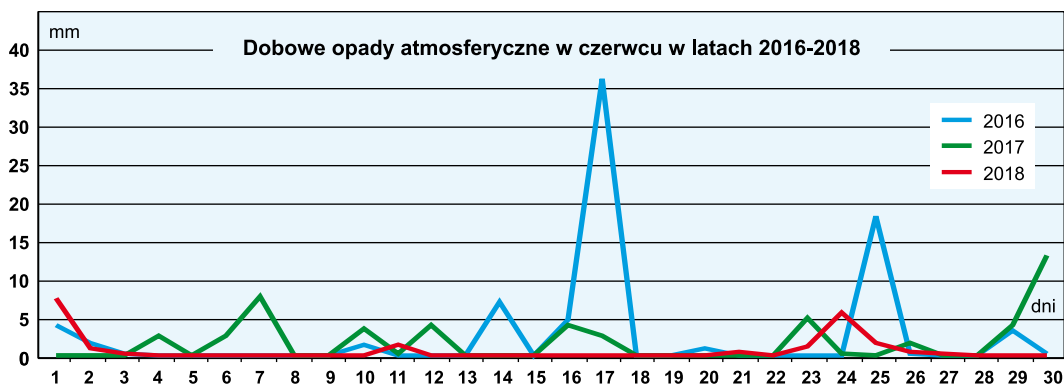
Ceny produktów rolnych i nawozów mineralnych

PRODUKT	ŚREDNIA 2017	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	ŚREDNIA 2018
CENY TARGOWISKOWE PODSTAWOWYCH PRODUKTÓW ROLNYCH*, zł/dt								
pszenica	79	68	76	79	79	78	79	77
żyto	63	65	63	65	–	63	64	64
jęczmień	76	76	78	78	80	78	75	78
pszenżyto	70	68	67	70	69	66	70	68
ziemniaki	86	87	81	79	79	89	88	84
CENY SKUPU ŻYWCA NETTO*, zł/kg								
żywiec wieprzowy	4,50	3,78	3,95	4,26	4,07	3,99	4,22	4,05
maciory	3,57	2,73	2,76	2,96	2,80	2,46	2,33	2,67
żywiec wołowy	7,52	7,90	7,88	7,87	7,90	7,84	7,80	7,87
krowy	5,07	5,50	5,42	5,37	5,50	5,20	5,50	5,42
CENY SKUPU ZBÓŻ NETTO*, zł/dt								
pszenica konsumpcyjna	66	62	65	65	65	65	67	65
pszenica paszowa	62	63	65	65	65	66	65	65
żyto konsumpcyjne	52	49	55	55	55	55	54	54
pszenżyto paszowe	57	59	60	60	60	61	61	60
jęczmień konsumpcyjny	58	65	65	65	65	65	63	65
jęczmień paszowy	57	60	62	62	63	64	64	63
CENY NAWOZÓW MINERALNYCH NETTO, zł/dt								
saletra amonowa 34%	107	108	110	108	109	107	103	108
mocznik 46%	134	127	130	124	127	126	121	126
superfosfat wzbogacony 40%	139	130	132	125	134	133	133	131
sól potasowa 60%	138	128	133	127	131	130	133	130
Polifoska 6	150	141	146	136	144	144	145	143

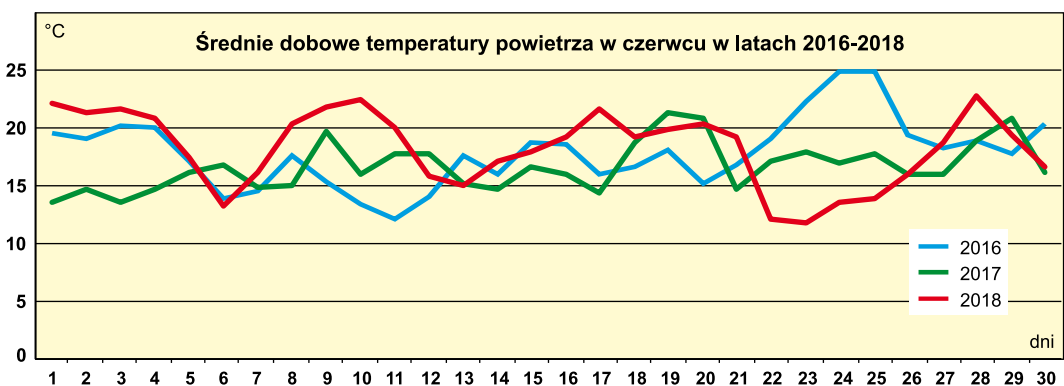
* na podstawie „Systemu Notowań” KPODR Minikowo: www.ceny.kpodr.pl

opracowanie: Aleksandra Tokaj

Opady wiosenne

Temperatury czerwca

Pomiary prowadzono w stacji meteorologicznej w Minikowie koło Nakła nad Notecią.

opracowanie: Natalia Narewska

Dni Otwartych Drzwi Zarzewo 9-10 czerwca

Upalne Zarzewo

Organizowane po raz XXXIX Dni Otwartych Drzwi w Zarzewie – coroczne święto rolników, firm produkujących i świadczących usługi dla rolnictwa, działkowców i właścicieli ogrodów, mieszkańców regionu i oczywiście doradców KPODR w Minikowie – zgromadziło w drugi weekend czerwca w Zarzewie 150 wystawców i 12 tysięcy zwiedzających. Asortyment produktów i usług był bardzo szeroki i interesujący: od roślin po ciągniki, od usług doradczych po bankowe.

Honorowy patronat objęli Wojewoda Kujawsko-Pomorski Mikołaj Bogdanowicz oraz Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki. Patronat medialny sprawowały i relację z Zarzewa przekazywały: Radio Hit, Polskie Radio PIK, Telewizja Kujawy, Puls Regionu oraz miesięcznik Wieś Kujawsko-Pomorska.

Od lat nieodłącznym elementem DOD są konkursy dla wystawców, a komisje konkursowe pracują i w sobotę, i w niedzielę. Inny charakter ma konkurs Agroliga, który przebiega w dwóch kategoriach (Firma, Gospodarstwo rolne) i dwóch etapach: wojewódzkim organizowanym przez ośrodki doradztwa rolniczego i krajowym, organizowanym przez Redakcję Audycji Rolnych Programu 1 TVP we współpracy ze Stowarzyszeniem AgroBiznes Klub. Wyniki pierwszego etapu ogłoszono w sobotę, 9 czerwca. Na terenie działania oddziału KPODR w Zarzewie najwyższą ocenę uzyskała FPHU Kończalscy Balbina i Jerzy ze Starorypina Rządowego oraz gospodarstwo Agnieszki i Włodzimierza Kapturskich z Rudzka Dużego.

W sobotę komisja konkursowa oceniła stoiska wystawców i wręczyła puchar Prezyden-

ta Miasta Włocławek za najlepszą ekspozycję targową Gospodarstwu Ogrodniczemu Stanisława Gawrysiaka z Przedcza. Przez dwa dni komisja konkursowa oceniała produkty zgłoszone do konkursu HIT Wystawy XXXIX Dni Otwartych Drzwi w Zarzewie. Wyniki konkursu ogłoszono w niedzielę. Tytuł „HIT wystawy XXXIX DOD w Zarzewie” i puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymała firma Henkor za system kominowy Duo. Drugie miejsce oraz puchar Prezesa Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej otrzymała firma Kalchem za ciągnik rolniczy Class Arion 610. Trzecie miejsce i puchar dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie zdobyła Kujawska Spółdzielnia Mleczarska we Włocławku za kefir. W konkursie „Najefektowniejsza Wystawa Targów” Puchar Wojewody Kujawsko-Pomorskiego zdobyła kolekcja odmian przygotowana przez pracowników oddziału KPODR w Zarzewie. Wielu właścicieli psów rasowych przywiozło do Zarzewa swoich pupili. Wszystkie psy, bez względu na rasę, prezentowały się wspaniale, przed trudnym zadaniem stanęła więc publiczność wybierająca najładniejszego psa, a został nim husky o imieniu Goldie.

Dni Otwartych Drzwi uświetniali swoimi występami: Orkiestra Dęta Księżnej Kujaw z Ostrowąsą, zespoły folklorystyczne „Kruszynioki”, „Bronisławianki”, „Kujawy Nadwiślańskie” z Lubania, „Kujawy” z Włocławka, zespół „Contra” oraz artyści GOK w Tłuchowie i Lubaniu.

XXXIX Dni Otwartych Drzwi minęły we wspaniałej atmosferze, urokliwym otoczeniu zabawkowego zarzewskiego parku, w gorących promieniach czerwcowego słońca.

Laura Maciejewska
fot. W. Lisiecki

Poletka i maszyny

Organizatorzy Dni Pola: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Przysieku, Zespół Szkół CKP Grubno, Starostwo Powiatowe w Chełmnie, Agro-Sieć Chełmno, Agro-Sieć Maszyny.

Patronat Honorowy: Wojewoda Kujawsko-Pomorski Mikołaj Bogdanowicz, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotr Całbecki.

Patronat medialny: Polskie Radio PiK, Gazeta Pomorska, Wieś Kujawsko-Pomorska.

W konkursie na najlepszą prezentację stoiska Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymali:

- I. Hodowla Roślin Strzelce
- II. Firma Wielobranżowa Jerzy Jurgielski, Poćwiardowo k. Golubia-Dobrzynia
- III. Poznańska Hodowla Roślin w Tulcach

Tytuł „HIT Dni Pola 2018” i puchar Wojewody Kujawsko-Pomorskiego otrzymała kolekcja odmian pszenżyta ozimego prezentowana przez Danko Hodowla Roślin.

Nagrodą specjalną dyrektora KPODR za wieloletni udział w Dniach Pola wyróżniono Hodowlę Roślin Strzelce.

Podczas Dni Pola podsumowano również regionalne etapy Agroligi i konkursu ZUS.

Mistrzem Agroligi 2018 w kategorii Firma została Wytwórnia Makaronu BIO prowadzona przez Aleksandrę i Mieczysława Babalskich. Nagrodzono też gospodarstwa: Kazimierza Dudziaka z Ostrowa, Wojciecha Gadowskiego ze Szczepanek i Moniki Błaszkiwicz z Macikowa.

Etap regionalny konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne 2018” wygrali Barbara i Jarosław Szczech z Niedźwiedzia. Drugie miejsce zajęli Maria i Kazimierz Kurzyńscy z Gołębiewa, trzecie – Adam Kotowicz z Pappowa Biskupiego.

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola odbywają się na terenie Zakładu Rolnego w Grubnie, należącego do Prywatnego Gospodarstwa Rolnego Janiny Madej w Działowie.

Podczas dwudziestej drugiej edycji Dni Pola kolekcję 236 odmian roślin uprawnych oraz 175 stoisk wystawy rolniczej odwiedziło około 20 tys. osób.

LC
fot. M. Rząsa

Chłodno, ale tłumnie na targach AGRO-TECH

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH w Minikowie odbyły się pod znakiem wiatru i chłodu. Pomimo to odwiedziło je ok. 30 tys. osób, na których czekało 350 wystawców i hodowców zwierząt. Patronat honorowy sprawowali Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Kujawsko-Pomorski oraz Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zakres tematyczny targów obejmował technikę rolniczą, mechanizację produkcji zwierzęcej, agroenergetykę, nawozy, środki ochrony roślin, pasze, systemy żywienia, usługi rolnicze, naukę, doradztwo, hodowlę zwierząt i roślin, ogrodnictwo, budownictwo, samochody osobowe i dostawcze.

Technika rolnicza zwykle zajmuje 2/3 terenów wystawowych o powierzchni 10 ha. W tym segmencie wystawiło się ponad 65 producentów i handlowców prezentujących najnowsze ciągniki i maszyny rolnicze oraz urządzenia do mechanizacji produkcji zwierzęcej.

Firmy paszowe prezentowały programy żywieniowe oraz mieszanki, koncentraty i premiksy dla zwierząt, a firmy genetyczne i hodowlane oferowały materiał biologiczny.

W Centrum Hodowli i Nasiennictwa, skupiającym czołowe firmy nasienne-hodowlane z kraju, można było zapoznać się z bogatą kolekcją najnowszych odmian roślin uprawnych, przygotowaną przez Przedsiębiorstwo Nasienne ROLNAS z Bydgoszczy przy współpracy z UTP w Bydgoszczy i Bayer CropScience. Kolekcja jest przykładem dobrej współpracy firmy prywatnej z instytucją doradczą.

Ważnym elementem targów było stoisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz podległych mu instytucji, gdzie można uzyskać informacje m.in. na temat finansowania przedsięwzięć w ramach PROW 2014-2020.

Wyjątkowo tym razem nie odbyły się pokazy pracy maszyn rolniczych. W zamian właściciele zabytkowych ciągników, zrzeszeni w Klubie Miłośników Starej Techniki, Skansen w Łochowicach, zorganizowali widowiskowe konkurencje sprawnościowe, przyciągając tłumy kibiców.

W tym roku jednym z punktów programu targów była konferencja „Polska Wołowina 2022” sfinansowana z Funduszu Promocji Mięsa Wołowego, z udziałem podsekretarza stanu Ryszarda Zarudzkiego oraz przedstawicieli związków i organizacji branżowych. Dyskutowano m.in. o ekonomicznych aspektach hodowli bydła mięsnego w Polsce.

Targom AGRO-TECH towarzyszyły III Krajowa Wystawa Bydła Mięsnego i XIX Kujawsko-Pomorska Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych. W przestronnej hali widowiskowej przez dwa dni trwało święto hodowców, podczas którego wystawiano najlepsze okazy bydła mięsnego i mlecznego.

Podczas targów podsumowano konkursy: Agroliga, Bezpieczne Gospodarstwo Rolne, Innowacyjny Produkt Targów, GRAND PRIX Targów. Laureaci uhonorowani zostali nagrodami i odebrali gratulacje złożone osobiście przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jana Krzysztofa Ardanowskiego. W trakcie targów pan minister spotkał się z członkami Grupy operacyjnej „Pradawne Ziarno” oraz z kluczowymi wystawcami targów AGRO-TECH 2018.

Zorganizowanie targów oczywiście nie byłoby możliwe bez wsparcia i udziału wielu instytucji i organizacji, którym jako organizatorzy serdecznie dziękujemy. A korzystając z okazji, już dzisiaj zapraszamy do udziału w kolejnych edycjach targów AGRO-TECH Minikowo.

Sylwia Żakowska-Staszyn
fot. P. Berndt, J. Domański, M. Rząsa

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Targi 2018

Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato

12 sierpnia
Zarzeczewo

Barwy Lata – Dary Jesieni

8 września
Przysiek

Jesienna Wystawa Ogrodnicza i kulinarna promocja karpia

16 września
Minikowo

Święto Gęsi na Krajinie

11 listopada
Minikowo

Jarmark Adwentowy

15 grudnia
Przysiek

Serdecznie zapraszamy

Ośrodek świadczy usługi w następującym zakresie:

- doradztwa technologicznego
- wdrażania rachunkowości rolnej i Polskiego FADN
- prowadzenia rachunkowości VAT/PIT/ZUS
- wypełniania wniosków niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej
  - opracowywania biznesplanów, planów rolnośrodowiskowych, nawozowych, analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych
- wspierania rozwoju małej przedsiębiorczości na wsi, rolnictwa ekologicznego i ochrony środowiska, działań na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego
  - promocji nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych
- organizowania targów, wystaw, konferencji, olimpiad rolniczych, sesji nasiennych, pokazów, konkursów, szkoleń
- współpracujemy z instytucjami, uczelniami wyższymi, szkołami rolniczymi
  - prowadzimy działalność informacyjną
  - prowadzimy działalność wydawniczą

